

STIJN DEVILLÉ

GESPREK

MET

DE

REGEN

voor lena

Leestip: de tekst is leesbaar als in elkaar schuivende verticale kolommen. De bladspiegel geeft zo het pingpongen der dialogen weer.

hij zij de regen

1. het doosje

(singapore.

een leeg appartement met grote ramen

en een groot terras.

ze komen binnen

met valiezen. zakken. spullen.

ze kijken.)

er is niets

nee

er is gewoonweg niets

zo te zien –

nee

hier is gewoonweg helemaal niets

matras

wat zeg je?

er staat een matras

ik ga lee bellen
dit kan ik niet –
vrijdag zei hij me nog
dat alles
uitgepakt
ingericht
alles
dat alles
in orde zou zijn

die container is al meer dan vier weken
onderweg
ze moeten dit
vandaag nog
het is zondag
singapore
is europa niet

–

hij neemt niet op

wat een uitzicht
adam

de toekomst ontrolt zich hier

voor je ogen

adam

kom kijken

kom terug binnen

de moesson hangt al in de lucht

alsjeblieft

wat?

kom binnen alsjeblieft

ik kan dit niet

dit hier

we moeten

hoe gaan we hier

er is niets

en ik moet morgen

we hadden gewoon

thuis moeten blijven

ik had dit nooit mogen
nikki
rustig
nee adam
ik had dit nooit
nooit
we hadden
je had me
het is te vroeg
het is veel te vroeg
we kunnen niet op de loop gaan
voor onze problemen
we zijn niet op de loop
het is een vlucht
een uitweg
iets
we hebben het hier heel vaak
over gehad nikki
je had me moeten tegenhouden
we konden daar niet blijven
nikki
niet in dat huis

daarom hoefden we toch
niet de halve aardbol over
het is een kans
een kans
ja
een kans om op de loop te gaan
we stonden stil nikki
vast
volledig vast
we konden geen kant op
dit gaat ons
opnieuw richting geven
ons
ja
ons
jou – jij
en jij
wat ga jij doen hier
ik
geloof jij dit zelf
wat
dat dit gaat lukken

we hebben geen keuze

geen keuze?

nee

dat is geen argument

niet beginnen

heb je gebeld

wat?

lee

heb je gebeld?

hij neemt niet op

heb je wat ingesproken?

–

zal ik iets te eten halen

blijf bij me

ik ben hier

blijf bij me

ik ben hier

ja

rustig

ja

we gaan opnieuw beginnen

ja

daarvoor zijn we
hiernaartoe gekomen

ja

toch?

opnieuw beginnen

ik ben plots zo bang adam

ik –

ik ook

ik ben ook bang

ik weet niet

of ik het wel kan

we zijn sterk

jij

in elk geval

ik niet zo

niet doen

ik plaag je maar

niet doen

okee

blijf bij me

altijd

waar

waar is het doosje?

heb je het doosje?

ja

ik wil het doosje

okee

voorzichtig

ik moet haar bij me hebben

adam

hier

ik wil haar bij me

zal ik

een hotel bellen

of iets

nee

nee wacht

ik bel lee

ik kan nu niet op hotel

ik kan echt niet op hotel nu

in deze toestand

hij moet komen

nu nog

ja

hello lee

fuck

okay

lee it's me

I'm in the apartment

and the

the furniture

and stuff

haven't arrived

I thought you said

well you promised
it's just not okay lee
call me when you hear this

ja

och stommerik
die durft gewoon niet verwittigen
omdat het niet in orde is

nee

auw godverdomme toch

wat

ik heb nog altijd hier
steken
krampen

zal ik toch maar

een hotel

nee

we redden ons wel
we redden ons altijd
toch?

er is een matras

misschien is het wel juist zo
leeg
ja

opnieuw beginnen

het klinkt zo

het klinkt zo

definitief

zo

absoluut

alsof we

een streep trekken

alsof we

over alles een groot kruis

alsof het niet gebeurd is

nee

ik heb een gevoel

alsof zij er nog is
ginder
alsof we de vlucht terug
zouden kunnen nemen
en zij
thuis
op ons zal zitten wachten
kom
ik weet niet
of ik me hier ooit
zal thuisvoelen

*(stortregen.
in de eerste laag
verschijnen kort de woorden:)*

ik ben hier

(haast onleesbaar)

2. wish me luck

*(misschien zien we eerst
hoe zij zich klaarmaakt
het is erg vroeg
dan –)*

*(hij schrikt wakker uit een diepe slaap
kijkt rond
hoort haar bellen)*

no
I will be needing the stats
of our market value
over the last two weeks
yes
well I just came of the phone
with the chairman
the boardmeeting is at 7
so that'll give us an hour

I've got the car waiting downstairs

so

yes

just a sec

heb ik je wakker gemaakt

nee

ja

ik weet niet

ga maar weer slapen

hoe laat is het?

half zes

half zes?

ik zie je straks

heb jij geslapen?

beetje

is okee

ik wou dat ik meekon

dat zou niet gepast zijn

ja nee

da's waar

sorry

weet ik

wish me luck

succes

kus

kus

yes roy

sorry I kept you waiting

okay

so the inaugural speech

is at 10.30

yes

so I'll be

(ze verdwijnt)

oh boy

(hij kijkt rond)

zet een paar stappen

bedenkt zich

staat stil

kijkt buiten

gaat zitten

hij zij de regen

staart voor zich uit

leegte)

owkeej

3. huppakee

(zelfde ritueel)

yes roy

sorry I mean steve

sorry steve

I still have to memorize all your names sorry

thank you

that's sweet

yes it was great

well the chairman told me I have to be *kiasu*

yes the best yes

so

well

yes

thanks

for today

I'll be needing the numbers rightaway

I'm having lunch with

the samsung president

so I want to know where we are

precisely

no no

r&d yes

what's the estimate for nantec

okay

fine

yes

thanks

see you

ik moet ervandoor

ja

okee

goed

heb je –

ik had ontbijt voor je voorzien

sorry

is lief

dankje

ik moet gaan

de chauffeur staat te wachten

okee

het wordt laat

okee

sorry

geeft niet

okee

okee

(ze raken elkaar even aan)

(glimlachen)

huppakee

ja

tot straks

(ze is weg)

tot straks

hij zij de regen

(stilte

het duurt)

4. de beer

(moesson

hij kijkt door het raam

stilte

het is avond

de regen slaat tegen het glas)

(we zien haar

elders

ze heeft iets als een beer bij zich)

(daarna opnieuw ochtendrituelen)

5. flauw filmpje

(allebei op een laptop)

wat doe je?

werk

niks speciaals

jij?

gewoon

wat surfen

hanna?

haar profiel

ja

en?

(hij moet lachen)

wat?

flauw filmpje

laat zien

what the fuck

wat is er

hanna is nu actief

shit

(schrikt

slaat haar laptop dicht)

laat zien

nu is het weg

auw

wat

niks

steken

6. telefoon

hallo?

mama?

fijn dat je belt

ja

hoe is het thuis?

ja

ja

koud

nee koud nooit

altijd 30 graden

maar regen

tien meter door de moesson

en je bent nat tot op je onderbroek

moessonseizoen ja

is bijna gedaan

ja

nee

nikki zie ik niet veel nee

lange dagen

ja

goed

denk ik

mij?

het gaat –

zoals het gaat

wat wil je dat ik zeg

niet goed mama

nee niet goed

daarom zijn we ook weggegaan

dat bedoel ik niet

mensen mijden ons mama

me sterk houden?

welja

ik zal me sterk houden

wat is dat mama

hoe doe ik dat?

zorg dragen voor nikki ja

dat probeer ik

en wie draagt er zorg voor mij?

sterk houden

ja natuurlijk ben ik gepikeerd

wat dacht je dan

nee ik ben nog niet terug aan het schrijven

dat

dat

het lukt me niet

de roman heb ik stopgezet

het betekent allemaal niets
er blijft mij maar één onderwerp
meer over
mama

en daar kan ik niet over schrijven

ik wil niet op de kap van mijn dode kind

ik kan het niet

ik ben leeg
de spons is leeg

ja

goh

weet ik niet

okee ja

kan

ik praat veel met hanna

tegen

beter

ik praat veel tegen hanna

ik weet dat ze dood is moeder

dat hoef je me niet –

in mijn hoofd leeft ze

en in het lichaam van vier andere kinderen

leeft ze ook

dat is het enige wat mij

dat is het enige

ja

nee

ma

je weet niet

hoe ik me voel

ja

jij hebt ook verdriet

dat zal wel

maar dat is toch niet te –

ik ben niet depressief

ik ben mijn kind kwijt

ja

nee mama

ma

kan zijn

denk je nu dat dat werkelijk –

de schoolresultaten van de dochter

van mijn broer

kunnen mij toch geen fuck schelen

moeder

bel je mij daarvoor op?

wat verwacht je nu dat ik zeg

ocharme peter

hij heeft het niet getroffen

nee

onze peter heeft het niet getroffen

ik wou moeder

dat ik een dochter had

met slechte schoolresultaten

(legt op)

(de telefoon gaat opnieuw over

hij drukt weer af)

zo

dus

dat is dus je oma

7. droom

(nacht

ze slapen

hij schrikt wakker

tast naast zich

nikki is er)

wat is er?

niks

sorry

een droom

ga maar weer slapen

adam

een droom?

ja

sorry

ik werd wakker

ik wist niet dat je er al was

ik ben er

okee

okee

slaapwel

slaapwel

(stilte)

was zij er?

ze was er

okee

(hij blijft wakker)

8. volle dagen

(ochtendritueel)

did you see the proposal?

no not the bafo

it's in the MOU's

no not the mouse

the

yes er

memo of er

yeah

of understanding

MOU

ask – what's her name

min!

ask min

she'll get you a copy

it's on my desk

okay

yes fine

great

I'll be over in 30 minutes

je sliep al toen ik thuiskwam

ja

het was laat

ik had een pil genomen

gaat het

zoals het gaat

jij?

het zijn volle dagen

ja

dat helpt

ja

ik moet er voortdurend

mijn hoofd bij houden

ja

mijn geheugen is een zeef

ik haspel alle namen hier

door elkaar
en de pillen
wat
helpen ze
niet genoeg
nee
niet genoeg
ja
zie je mij nog graag?
ik zie je niet
komaan
wat
we zijn hier pas
we wisten dat het druk zou worden
het is okee
—
het is okee
zeker?
zeker
zie je mij nog graag
anders zou ik hier niet zijn
da's waar

tot straks

tot straks

9. stilstand & vooruitgang

ik neem de lift
enfin ja
de
high speed elevator
heet dat hier
met een rotvaart naar beneden
je voelt er niets van
hanna
48 verdiepingen
in luttele seconden
ZZJOEF
en geen haartje dat beweegt

ik wil de stad in

maar een vriendelijke stem

in de lift
suggereert
dat ik gebruik maak
van de *four levels of amenities*
ik moet het woord opzoeken
gerieflijkheid
betekent het letterlijk
voorzieningen dus
er is een *gym*
een *infinity pool*
een *sky garden*
en op de 62ste verdieping
is er een glazen *observatory deck*
dat het meest indrukwekkende uitzicht
over singapore belooft

in de lobby
spreekt de conciërge
me bij de naam van mama aan
you must be mister –
welcome
nice to meet you

hij prijst de *bespoke hospitality services* aan
alsof we hier op hotel zijn

I live here

zeg ik

yes sir of course

en hij duwt me een glossy folder in de hand

waarin alle diensten

nog eens staan opgesomd

room service

zie je wel!

maar ook mijn boodschappen

kan ik hier laten doen

bij de kruidenier of de supermarkt

geen probleem

de brochure

noemt de bewoners van ons gebouw

een *community of visionaries*

een gemeenschap van visionairen

dat gaat allicht op

voor je mama

die enen en nullen
binair aan mekaar rijgt
in een taal die
veel simpeler oogt misschien
maar oneindig veel complexer blijkt
dan de mijne

ik heb 26 letters nodig
om mijn wereld vorm te geven
zij
twee cijfers

een – nul
aan en uit
één of geen
iets of niets
stilstand of vooruitgang
materie en antimaterie
leven en –
ja

ik moet plots denken

aan die nederlandse kunstenaar
die we samen zagen
jij vond het heel vies
via elektroden wint hij stroom
uit het ontbinden van dierenkrenge
embryo's
en zelfs uit de afgerukte vinger van zijn vriend
en die stroom
zet hij om in geluidsgolven

het klonk als zacht gehum
weet je nog?
als mannenstemmen
in een of ander boeddhistisch klooster

HUMMM

HHMM

is zo'n dier
of zo'n embryo
dan echt dood
als het elektriciteit genereert
en zelfs zachtjes zingen kan

jij zei dat dit geen kunst was
dat kunst over schoonheid moet gaan
mensen blij moet maken
niet bang
of verward

hm

op grote videoschermen
in de lobby
speelt een nieuwsbericht

dokter?

ja

nikki hier

in haïti
heeft zich om 16u53 lokale tijd
een zware aardbeving voorgedaan

nee

ja

ik weet niet

verstrooid

ik krijg het niet op een rij

een grote knal

een beving met een kracht van 7,0

op de momentmagnitudeschaal

ik vergeet nog steeds

namen

dingen

waar ik mee bezig ben

er is een tsunamialarm afgekondigd

ik heb gewoon geen –

ik heb gewoon bijna geen

beelden

er is sprake van wellicht

honderdduizend doden

en pijn

stekende pijn

in mijn buik

en op dit ogenblik

worden meerdere naschokken gemeld

ik kan me haast geen beelden

van haar voor de geest halen

ik zie haar alleen daar –

onderaan de trap

ik zie huilende moeders

verder niets

vaders tussen puin

met dode kinderen

als ik me haar wil herinneren

moet ik eerst foto's zien

het beeld springt op reclame

ik weet niet meer hoe mijn kind eruit ziet

nespresso

ja dat zal wel

het lukt me zelfs niet

dagelijkse gebeurtenissen met haar

simpele anekdotes

op te halen

buiten schijnt de zon

en hij lijkt er zo goed mee
om te gaan

nee

nee

ik durf het hem gewoon niet –

ik kan toch niet gewoon
tegen hem –

ik kan toch niet gewoon tegen hem zeggen
dat ik me mijn eigen dochter
niet meer –

ik loop de lobby uit
en onmiddellijk overvalt
de klamme warmte mij
de zware
vochtige hitte
in de buitenlucht

soms paniek

blinde paniek

anders kan ik het niet noemen

ik begin meteen te zweten

en ik heb geen tijd

mijn werk

ik surf

ik zit op haar profiel

de hele tijd

ik trek de wijk in

die veel groener is

dan ik had verwacht

kies de schaduwkant

ja

goed

dankuwel

okee

ja

ja

danku

ik dwaal rond

in hawker centers

waar mij de heerlijkste maaltjes

worden aangeboden

voor geen geld

best chicken heads in town!

hm

het stikt van de westerse toeristen

met zonnebrillen

hoedjes

spaghettibandjes

op zoek naar airco

en verkoeling

opvallend veel jonge meisjes

vriendinnen

op wereldreis allicht

ze lachen

nemen foto's

eentje gooit haar tasje

met de afbeelding van

een doodshoofd in nepdiamantjes

nonchalant

over haar schouder

ze neemt een selfie

met getuited lippen

ik kijk ze na

en bedenk jou een toekomst

die nooit komen zal

een smalle amerikaan
loopt onhandig tegen me op
ik kijk om
hij excuseert zich uitvoerig
loopt dan verder
met vrouw
en kind

hun levendige spoor leidt me
naar china town
naar gardens by the bay
waar uitzinnige metalen kolossen
bomen verbeelden
supertrees heten ze
een trademark
van metalen zuilen
waarlangs
50 meter hoog
orchideeën groeien
wijnranken
hele verticale tuinen

die de lucht zuiveren moeten
en in het stalen takkenwerk
hoog boven de grond
zitten in de vorm van
groen gebladerte
zonnepaneeltjes verwerkt

de supertrees
zijn regenwaterbassin
luchtfiler
en energiebron tegelijk

een utopia
voor de toekomst
het leven
volledig maakbaar

ik ben
in het central business district
beland
voor de hoofdzetel
van nantec

the future of nanotechnology

het nieuwe koninkrijk

van je moeder

ik tel de verdiepingen

elke keer

kom ik op een ander cijfer uit

begin opnieuw

een twee drie vier

drieënnegentig

achtentachtig

eenennegentig

opnieuw

een twee drie –

ze hebben de eerste nul ontdekt

of gevonden

moet ik zeggen

teruggevonden

opgegraven
stond in de krant
de oude grieken
bleken geen nul te hebben

het heeft tot de vierde eeuw
geduurd
van onze jaartelling
voor iemand
dus
op het idee kwam
om *niets*
om de afwezigheid van *iets*
in een symbool te vatten
een cijfer

een kringetje
dat het niets omcirkelt

dit hier

dit

niets

cirkeltje errond

en sindsdien

hebben we dus

een nul

je zou denken

dat je mama dat wist

haar leven hangt aaneen

van enen en nullen

maar hier

wist ze dus

niets van

nul

nada

noppes

hèhè

dus

ja

okee

ik loop in een cirkel om het plein heen

ik

ik omcirkel de leegte

ja

en ga naar huis

huis

zeg ik al

blijkbaar

10. de doos

de doos is er

wat?

de doos

vanmiddag afgeleverd

door een verhuysfirma

alleen een doos

ja

geen meubels

nee

jesus

ja

een simpel poststuk

kunnen ze traceren

maar een container met meubels

en hoe is die doos

hier dan

weet ik het

hoe kan die dan

niet

in die container?

ik haat dit

ik haat het

als de dingen niet lopen

zoals gepland

ik kan er niet tegen

heb je dan niets gevraagd?

aan die verhuysjongens?

ja

hoe zouden die –

kan je dan alsjeblieft eens bellen

adam

ik heb hier geen tijd voor

ik dacht dat lee –

lee

ja tuurlijk

nee tuurlijk

ik regel het wel weer met lee

nikki

het is toch waar adam

sorry

ik zal bellen

nee sorry

geeft niet

ik moet niet zo

kortaf

sorry

ze is er

ja

ik zie het

ik bedoel zij

haar

hanna

wat wil je zeggen

ik heb het gevoel

dat ze hier is

bij ons

de hele tijd

adam

het is verwarrend

ik weet niet –

ja

ik weet soms

niet meer zeker

hoe ze eruit ziet

adam

wat bedoel je

gewoon

letterlijk

ik weet soms niet meer

hoe ze eruit ziet

dan heb ik een foto nodig

om me te vergewissen

van haar haarkleur

haar ogen

bruin

bruin haar

ja

en groene ogen

ja

ik wéét het

maar ik herinner het me niet

ik kan me dan geen beeld voor ogen halen

nikki

ik schaam me

adam

niet doen

ik schaam me kapot

daar kan jij toch niets aan doen

dat is –

zeker

een of ander

ja

ik moest vanmiddag weg
weg van kantoor
van het lab

ik zag hoe de school uitging
scholieren
die de poort uit stroomden
ik wou wegdraaien
moest wegdraaien
rechtsomkeert
maar
ze kwamen
van alle kanten tegelijk
jonge meisjes
haar leeftijd
dertien
veertien jaar

ik kon het niet aan

en plots dacht ik
wat als ze hier nu
tussen zou lopen

zou ik haar dan wel herkennen?
zeg dat toch niet

voor me liep
een meisje
met donker haar

plots wist ik het
ze liep daar
haar rugzak over de schouder
zelfs haar stap
ik riep iets
maar ze hoorde me niet
ik dacht
wat doe ik nu
dit is
dit is belachelijk

ze reageerde niet

natuurlijk

maar ik ging

achter haar aan

waarom weet ik niet

het was zo'n sterk gevoel

ze liep te babbelen

met een vriendin

twee drie armlengtes voor me uit

en ik raakte niet snel genoeg

vantussen de slenterende scholieren

tot bij haar

om de hoek

was ze weg

ja

het is

enfin

je hebt de doos

nog niet geopend

nee

ik

ik weet het

ik hou mezelf voor de gek

godverdomme

hoe gaat dit ding hier open zeg

wacht

ik help je even

godverdomme

als ik droom

heb ik haar helder voor de geest

dan is ze er

echt

wat is dit nu weer?

dat is haar ukelele

dat weet je toch

ik heb dit nog nooit gezien

nikki komaan

ze heeft die nog

van onze peter gekregen

ik heb dit nog nooit gezien

adam

ze speelde toch altijd dat ene –

nee

en dit?

karlsson van het dak

astrid lindgren

wat moeten we hier nu mee?

bewaren

we hebben niet eens

kasten om iets in op te bergen

bewaren

voor het geval

voor het geval

ja

wat

ja

dat alles –

dat alles wat?

een vergissing

blijkt te zijn

adam

alsjeblieft

–

maak het niet

nog moeilijker

ik kan nog niet zeggen

ze was

nikki

ik moet zeggen

ze is

ja

onvoltooid

tegenwoordige

tijd

ja

ze is

ik

kan niet anders

ik zit hier

hele dagen

alleen

te denken

je moet iets doen

wat

wat moet ik doen

ik heb de roman stopgezet

wat bedoel je

wat ik zeg

geef het tijd

speel niet mijn moeder

dominique

ik heb de uitgever gemaild

om te zeggen

dat ik stop

voorlopig

nee

niet voorlopig

nikki

alles wat ik ken

is op slag

ongeldig

geworden

alles wat ik tot hiertoe

heb geschreven

is futiel

ik ken niks

wat weet ik van het leven?

niks

zij

zij weet op slag

alles van het leven

nikki

op slag

zij weet veel meer dan ik

ze is dood adam

ja

en wij werden

's anderendaags weer wakker

en bleven leven

ook al dachten we

dat we er kapot aan zouden gaan

het geeft ons een plicht

een plicht

ja

te leven

voor haar

en ik ben er ook nog niet uit hoe

maar ik probeer

je doet alsof

net als ik

doen alsof

is ook doen

want er is geen oplossing

voor ons probleem

er valt niks op te lossen

dit is wat er over is

een kartonnen doos

met wat spullen

dat is de realiteit

we gaan mekaar hier
moeten rechthouden
adam

je moet jouw situatie
niet vergelijken
met de mijne

ik ben dit voortdurende
heen en weer
zo beu

ik kan mezelf niet meer uitstaan
met al dat verdriet

ik wil niet alleen nog
de rouwende moeder zijn
ik wil een leven

ik heb een verhaal nodig
ik heb nood aan een verhaal

alles overvalt me

steeds opnieuw

en opnieuw

en ik heb er geen vat op

ik weet niet

wat er nu gaat gebeuren

of morgen

er gebeurt zoveel tegelijk

in mijn kop

ik heb een verhaal nodig

dat vastligt

met een begin

met een midden

en een einde

vooral een einde

godverdomme
een einde
het leven heeft geen plot
nikki
het gebeurt gewoon
zonder bedoeling
ik ben het allemaal
zo kots kotsbeu
adam
hou ermee op
hou ermee op
hou er godverdomme mee op

dit kan heel erg fout gaan

dit kan zo snel
zo fout
beginnen gaan

we hebben een
heel zware gok genomen

adam

je hebt mij

een heel zware gok

laten nemen

de hele dag geef ik

geen krimp

en als ik thuiskom

zwijg je

of lig je al te slapen

ik krijg niks van jou

geen energie

je zuigt me leeg

en dat ben ik al helemaal

dat is

dat is

ik weet niet

sorry

ja

ik –

sorry

die doos

ruikt naar haar

–

waar is haar beer

beer

ze had toch die beer

ja

waar ze mee sliep

ja

jij wou hem niet mee

in de kist

nee

ik probeer gewoon
de dag door te komen
nikki

eerst de voormiddag
dan de namiddag
kleine blokjes

misschien overleef ik het
als ik de straat uitloop
misschien overleef ik het
als ik tot het financial district stap

vanmiddag
het was –
hoe laat?
de zon was gezakt
en ik herkende haar plots
in mijn schaduw
mijn gang

bij iedere stap

liep ze met me mee

adam

en als ik thuiskom

verwacht ik

elk moment

dat zij ook thuis zal komen

het is –

soms hoor ik een deur –

ze is hier nooit geweest adam

ik stuur haar voortdurend

persoonlijke berichtjes

op haar profiel

weet ik

hoe

gewoon –

niks

ik ook
da's alles
wist ik niet
iedereen doet dat

toch?

haar vriendinnen
in elk geval
en die berichten
zijn dan gewoon –
lost in space

nee

ja

die worden ergens opgeslagen
waar niemand ze leest

nee

ja

opgeslagen

voor het geval
voor het geval

soms krijg ik een melding
dat ze online is

ja
raar

ja
thuis had ik dat nooit

hanna is nu aangemeld

moet ergens een fout zijn
ofzo
ja

(stilte)

ik droom bijna elke nacht
over haar
ik weet meteen

dat zij het is

ik slaap te diep

denk ik

ze ziet er zo goed uit

een jonge vrouw bijna

en ze is altijd vrolijk

dat is ook een pluspunt

kan je wel zeggen

ze kon zo boos zijn nikki

ja

zo'n lastige puber

was ze toch

ja

en lui

hanna opstaan

leg die tablet weg

waarom ligt je kamer vol vuile onderbroeken

kleine vetzak

en die affaire

met die sigaretten

en altijd en overal
die verdomde smartphone
leg dat ding weg
zet dat uit
je kan daar niet van slapen
dat is slecht voor je gezondheid

ik werd mezelf zo beu
op den duur
en de kleren
die ze droeg

ja

dat ene truitje
en twee jaar geleden
in het eerste middelbaar
die die
notie
die notitie in haar agenda
tongzoenen is een emotionele
en intieme activiteit
die niet thuishoort op de speelplaats
activiteit

ze was nog geen twaalf

bolle

noemde ze je

weet jij dat nog

ja

bolle

en die ruzies

goh

en liegen

ja

voor de onnozelse dingen

zo'n mooi kind

zo'n mooi

en goed kind

ja

ons kleine meisje

ja

hanna

ja

zonder h

ja

daar vervloek ik me vaak voor
wat
voor die eind-h
jij vond hannah met een h
te romantisch
ja
nee
ik wou vooral
we hadden besloten
eindelijk besloten
een kind te krijgen
ik wou de beslissing
kracht bij zetten
hannah
met een h
is omkeerbaar

ik wou geen omkeerbare naam
de beslissing
was onomkeerbaar
dus moest haar naam dat ook zijn

soms denk ik
dat daar de fout ligt
dat als haar naam omkeerbaar was
haar dood
dat ook zou zijn
of toch minstens
het ongeval

stom
eigenlijk

hanna

we hadden haar
natuurlijk ook
kimberley
kunnen noemen
of shanaya
een kind opzadelen
met zo'n naam
ja
daar moesten straffen op staan

ja

hanna

mooie naam

ja

niemand weet het

wat

hier

niemand weet het

ik heb het niemand verteld

dat ze dood is

ze weten niet

dat ik een dochter heb

11. levend schrijven

*(hij is buiten
het regent)*

je moeder weet niet
dat ik tegen je spreek
mijn lief
al hebben we wellicht
dezelfde dromen
waarin je verschijnt
zo helder
zo concreet
je zien
je aanraken
je horen
en ruiken
je bent er dan echt

meer en beter
dan ik me overdag
voor de geest kan halen

het doet me deugd

zoals ook met je praten
me deugd doet

al weet ik
dat ik me voor de gek hou

waarom

het is
zinsbegoocheling
meer niet

maar verdriet gaat niet weg
door erover te zwijgen

dus

kan ik maar beter praten

toch?

de regen

doet me goed

hanna

het water is warm

wist je dat?

dus ik loop

als een halvegare

door de straten

en ik praat tegen mezelf

tegen jou

de regen spoelt alles

van me af

ik weet niet meer

wie ik ben

hanna

papa

ik ben geen vader meer

want ik heb geen dochter

ik ben geen schrijver meer

want ik heb geen onderwerp

jij

jij bent mijn enige onderwerp

maar hoe moet ik dan

over je schrijven?

ik kan het niet

alles wat ik op papier poog te zetten

klinkt vals

een man die zijn vrouw verliest

is een weduwnaar

een kind zonder ouders

is een wees

maar wat ben ik

wat zijn wij?

je moeder en ik

er is geen woord voor

er zijn gewoon geen woorden voor

daarom ook

zwijgt iedereen je dood

doodzwijgen

daar is wel een woord voor

doodzwijgen

blijkt heel gewoon te zijn

alsof je nog een tweede keer moest sterven

alsof we lepralijders zijn

en iedereen ons mijdt

een pestkring rond ons vormt

omdat ons verdriet besmettelijk is

hinderlijk

ongepast

kerstmis bij oma was –

blijkbaar had iedereen zich voorgenomen

om extra vrolijk te zijn

uitbundig

dat is het woord

je was er niet bij

nee

maar ze deden

alsof je gewoon uit logeren was

niemand noemde je naam

niemand durfde je naam uit te spreken

hanna

wat zou hanna je moelleux

lekker hebben gevonden erika

zei ik

nog eentje?

vroeg ze

nee

dank je

fijn dat jullie er vanavond

geen scène van hebben gemaakt

zei oma

toen we naar huis gingen

een scène

mama en ik keken naar mekaar

we wisten niet wat zeggen

we zijn in de auto gestapt

en nog op de oprit

sleutel in het contact

zijn we allebei in janken uitgebarsten

terwijl ik dat hele verdomde rotfeest

eigenlijk alleen maar over jou wou horen

over jou wou praten

we waren nu eens samen

ik wou alle verhalen kennen

van de neefjes en de nichtjes

hoe zij jou

hoe jij hen

ieder gebeurtenisje

elk akkefietje

om zo je leven compleet

te maken

alle puzzelstukjes samen

alsnog

voltooid

de dagen uit je schooltijd

zijn onmogelijk nog in te vullen

al surf ik al je profielen af

klik door naar alle likes en comments

die je gaf

wat ik niet ingevuld krijg

vul ik aan

met mijn eigen schooldagen

mijn eigen kindertijd

en jeugd

die al bij al

niet zo heel erg veel

verschilt van de jouwe

het zijn aannames
ik weet het
hypotheses
maar ze brengen mij
dichter bij jou

dat geeft me rust

je noemde mij
bolle
weet je nog
    bolle
een man in de beste jaren
van zijn leven
en net dik genoeg

    dat was karlsson van het dak
toen mama
met een massieve longontsteking
op de intensive care lag
weet je nog
jij was misschien
zes jaar

zeven

ze had gewoon

brute pech gehad

agressieve stafylokokken

en toen ze haar

aan de beademing koppelden

en afvoerden

schoot plots het beeld

door mijn hoofd

van een leven zonder haar

alleen wij tweeën

hanna

jij en ik

zonder mama

het komt toch wel goed

met mama

vroeg je me

natuurlijk liefje

natuurlijk liefje

zei ik toen

omdat ik me geen idee
kon vormen

die avond
schreef ik haar dood
in mijn roman
een passage
die ik later heb geschrap

gelukkig maar

ze had niets met de dood van doen
ik sloeg er met mijn klak naar
zoals ze zeggen

ik had werkelijk geen benul
wat wist ik van de dood
het waren holle hypothesen

maar
de waarheid
die jij me hebt leren kennen

is zo

onzegbaar

dus wat zou ik jou

nu nog eens dood gaan schrijven

ik moet je levend schrijven

hanna

ik moet je levend schrijven

12. liedje

waar ben je?
in de stad
waarom
niets
nee

ik –

hoe ging dat liedje?
welk liedje
(zingt)
na nà nana
ik zong dat voor haar
toen ze klein was

en ik maakte er girl van
in plaats van boy
dat weet ik nog

ja

goh

there was a girl

a very strange

enchanted girl

they say she wandered very far – very far
over land and sea

en dan

goh

weet ik niet

a little shy

and sad of eye

but very wise was she

ja

and then one day

a magic day she passed my way

and while we spoke of many things

fools and kings

this she said to me

en dan weet ik het niet meer
ik ook niet

wanneer kom je thuis?
meteen
waarom
niets
zomaar

13. zeven maanden

je bent doorweekt
het regent
dat zie ik

waarom heb je geen taxi genomen
ik –
ik loop graag in die regen
onnozelaar
het is warm

intiem

en ben je zo
door de lobby
met de lift

ja

je hebt een spoor getrokken
zal wel
heeft niemand wat gezegd

ze keken me aan
vroegen of ik hulp nodig had
en
nee
zei ik

(ze lachen)

je bent vroeg
het is zaterdag
o
ik had een lunch
met toplui van google
en samsung
en zegt die man mij

kom geef even je natte kleren
ik haal een handdoek
zei hij dat
nee
hij zei
dat ze in 2016

hun belangrijkste doorbraak
hebben gedaan in artificial intelligence
deep learning
computers die zichzelf leren leren
een robot van google
versloeg toen de wereldkampioen
tijdens een spelletje go
dat is oneindig veel complexer
dan schaak
hij liet zich ook ontvallen
dat ze hun data
zo kunnen analyseren
dat ze precies weten
welke keuzes hun gebruikers
zullen maken
op economisch
maatschappelijk
politiek
en ethisch vlak
verbaast je dat?
we zouden verkiezingen
overbodig kunnen maken

zei hij
letterlijk
en beleid baseren
op de voorkeuren
die blijken uit het
surfgedrag van de bevolking

stel je voor

het werd enthousiast onthaald
niemand die wat zei

in één moeite door
hekelde hij het gebrek aan
performantie van amerikaanse
en europese administraties
en de corruptie
van onze regeringen
hij meende het echt

dat het een eerlijker systeem
zou zijn

en jij

wat

wat zei jij

ik vertelde

dat we bezig zijn

met de ontwikkeling

van een microchip

die in 15 minuten

alle soorten kanker

kan opsporen

en toen keken ze me meewarig aan

google schenkt

100 miljoen dollar

voor de reddingsoperaties

in haïti

het was op het nieuws

ik vraag me af

of wij dat ook moeten doen

nantec is google niet

nee

nee
natuurlijk
geen 100 miljoen
maar
iets
toch
ik weet het niet

het deed me niks
wat
het nieuws

ik zag de ravage
het puin
de mensen in paniek
ouders
met dode kinderen
ja
maar
het deed me niks
ik haalde mijn schouders op

en trok de stad in

vroeger zou ik –

maar nu

ik heb denk ik geen gevoelens meer te geef

we hebben niet meer

gevrijd

sinds hanna dood is

nee

het is bijna zeven maanden

206 dagen

ja

206

volgende week

verjaart ze

nikki

ik heb haar
de nieuwe cd van editors
gekocht

14. post

hallo

nikki

adam?

ik zit in de cleanroom

ze heeft een post gedaan

wat

over de oerknal

wat

adam

ik zit in de cleanroom

ik kan hier niet zomaar

wat is er

hanna

ja

ze heeft een post gedaan

over de oerknal

wat? nu?

nee

niet nu
toen
net voor de val
ik weet niet precies –
ik weet ook niet
waarom ik hem nu pas zie
nu komt ie plots boven
    en daarom bel je me
ja
ik dacht
wel
het is jouw dochter nikki
het is helemaal jouw dochter
    ja
ik ben helemaal
ik weet niet
opgewonden
    ja
welk kind van 14
heeft het over de oerknal
op haar profiel
    alleen hanna

precies

en ze was ook weer

online

adam

dat is –

44 minuten geleden actief

staat er

adam

sinds we in singapore zijn

is ze soms weer online

ja

nee

dat is

ik denk dat ik

gek word

nee

dat stelt niks voor

weet ik

weet ik

allicht ergens gewoon

een eentje of een nulletje

dat zich vergist
of één van haar vriendinnen thuis
die haar inlogcodes heeft

ja

maar

het maakt me blij
daarom bel ik je ook

ik voel me –

ik moet gaan

adam

goed

tot straks

kus

kus

adam

ja

ik zie je graag

okee

15. big bang

je meldt het bericht
dat de ruimtetelescoop hubble
een foto heeft gemaakt
van de toestand van het heelal
13 miljard lichtjaren terug

terwijl de big bang
op 13,7 miljard jaar
van ons verwijderd ligt

we zijn onze oorsprong genaderd
tot op 0,7 miljard lichtjaren
schrijf je

we zijn vlakbij

de tranen
springen me in de ogen

als ik je enthousiasme lees

je hebt het over

de eerste zonsopgang aller tijden

je schrijft

hoe de energie van de oerknal

samenklonterde tot materie

tot de eerste atomen

drie minuten na de oerknal

lag de verhouding al vast

tussen het aantal protonen en neutronen

na 30 minuten

waterstof

helium

en een beetje lithium

en tenslotte de eerste sterren

de eerste sterren

dus de eerste zon

het eerste zonlicht

een beetje licht

van die eerste sterren

moet sindsdien

onderweg zijn geweest

zonder ooit

iets anders te ontmoeten

dus dat we nu

via radiosignalen

dit allereerste licht

hebben opgevangen

is gewoon

ik weet niet

verbluffend

eigenlijk

is het een dip

in de kosmische achtergrondstraling

je schrijft

het radiosignaal van de eerste zonsopgang

opvangen
was niet eenvoudig
omdat onze eigen melkweg
veel sterkere radiogolven produceert
iets als
midden in een orkaan `
toch
de vleugelslag van een kolibrie
kunnen horen

maar het feit
dat jij dit weet
en ook begrijpt
blijkbaar
maakt me
helemaal week
och
hoe weet je dit?
gewoon
dit kan je toch niet kennen
van op school
veel lezen

ik heb nooit geweten

dat dit

je interesseerde

jullie waren bezig

mij heeft het nooit

echt geboeid

fysica

dat is het vreemde eraan

dat het me nu

via jou

plots overvalt

ik voel me plots –

een stip

een atoompje

in het universum

of het multiversum

wie weet
en gek genoeg
voel ik me nu

voor het eerst in maanden

niet meer eenzaam
hanna

alsof ik je begrijp
alsof ik je bij me voel
    ik ben hier
hier
hier vlak bij me
    ja
het is heel gek
    kijk dan
    bolle
ik ben nogal van het type
dood is dood
ik geloof niet
dat ik je ooit nog

in een of andere
onstoffelijke vorm
opnieuw zal ontmoeten
    het is niet
    omdat ik dood ben
    dat ik niet meer besta
herinneren
is een vorm van ontmoeten

enfin
tenminste

dat zei de psycholoog

waar mama en ik
een paar keer naartoe trokken

niet dat dat lang heeft geduurd

maar

ik denk wel

dat er een kern
van waarheid in zit
als jij me kunt denken
dan besta ik
als jij me kunt denken
dan besta ik
zeg je dat nu echt?
natuurlijk
natuurlijk?
er lijkt me niks natuurlijks aan
waarom niet?
weet ik veel
het lijkt me
een of andere vorm
van gezichtsbedrog
maakt het uit?
ja
nee
ik weet niet
ik heb jullie gezocht
gezocht?
ja

bedoel je –

hanna dit is echt gewoon –

ik moet naar huis

dit kan –

loop niet weg

bolle

nee

nee

alsjeblief

nee

ik blijf hier

zolang het regent

blijf ik bij je

of dit nu werkelijk is

of niet

godverdomme

wat is dit

ik ben het papa

ik blijf bij je

hanna

ik heb me in maanden

niet meer zo –

we zijn samen

we zijn samen

dus hier zit ik nu

met je te praten

ja

over de oerknal

godbetert

big bang

big bang

zeg dat wel

terwijl ik helemaal niks weet

over einstein en zijn

theorieën

einstein heeft de big bang

niet bedacht

of hubble

of max planck

of hoe ze ook allemaal heten

het was een katholiek priester

uit leuven

in 1927

georges lemaître

georges lemaître

hij noemde het

de dag zonder gisteren

nooit van gehoord

papaah

een priester?

ja

ongelooflijk

die van zijn geloof

was gevallen

nee nee

hij was diepgelovig

ongelooflijk

het ene

had niets met het andere

te maken

vond hij

nee

da's logisch

natuurlijk

nu ja

of niet *logisch*

natuurlijk

ik weet niet

there are more things

in heaven and earth

horatio

than are dreamt of

in your philosophy

toch?

dat schreef shakespeare al

toch?

hanna?

waar ben je nu

zeg nog iets

shit zeg

waar ben je dan

als het stopt met regenen?

fuck

16. kwantummechanica

wat weet jij

over de oerknal

ook goeienavond

sorry

nikki

wie

wie heeft dat

uitgedacht

dat concept

dat weet ik toch niet

adam

waar kom jij nu mee af

denk na

zoek dat toch gewoon even op

wat weet jij

jesus

wie

het meest daarover
zal
ondertussen
wel uitgedacht zijn
door
dinges
kom
hij is net overleden
die gast in zijn rolstoel
kom
hawking
    stephen hawking
ja
maar wie heeft
het concept bedacht
vroeger
initieel
    big bang
ja
    dat was een spotnaam
big bang
ja

van britse wetenschappers
die probeerden de theorie
belachelijk te maken
aanvankelijk
belachelijk

ja
de grote knal
big bang
brigitte bardot bardot
lekker allitereren

ik heb honger
wat zullen we doen
qua eten?

okee
hawking
einstein
hubble
planck
wie nog
adam
ja

zeg het eens
ik kom er niet op
hoe heette die kerel met zijn
atôme primitif
een franstalige conservatief
een kannunik ofzo
jos
joseph
lemaître
lemaître ja
jos lemaître
georges!
georges lemaître

hoe weet jij dat?

rond de jaren '30
moet dat geweest zijn

voor?
gewoon
om zeker te zijn

wat
dat ik mezelf niet –
laat maar
ik neem al een
yoghurtje
ja
jij?
en die lemaître zei
dat het heelal almaar
uitdijt
ja
groter wordt
ja zeker?
en dus ooit heel klein
moest begonnen zijn
ja
met dat atôme primitif
aardbei
of bosvruchten?
wat
nee
eigenlijk was het

een botsing tussen
materie en antimaterie
de antimaterie
slokte alle materie op
maar er was een klein beetje
materie over
en uit dat overschot
is alles ontstaan

toeval

ja toeval

elk van ons
draagt nog altijd
een stukje van de
oermaterie
in zich

ieder van ons

ja

sterrenstof

ja

meer weet ik daar ook niet over
dat zit allemaal héél ver weg

als je wil
vraag ik er morgen eens naar
in het lab
daar zitten zeker gasten die –
hanna schreef
dat wetenschappers
de eerste zonsopgang
hebben opgevangen
via radiosignalen
ja
hoe kan dat
hoe kan licht nu
geluid zijn
ja
dat noemen ze de
deeltje-golfdualiteit
wat
gedraagt licht zich nu
als een golf
of als een deeltje
ja
het antwoord is

allebei

het is trouwens ook niet echt

geluid

okee

ik weet weer waarom ik geen fysica –

da's moeilijk te begrijpen

omdat we de drang hebben

om alles in modellen

te proppen

dat is normaal

eigenlijk –

als jij dit niet opeet

dan eet ik het op

doe maar

dingen die

ondenkbaar zijn

kunnen toch

de werkelijkheid blijken

ons abstract denkvermogen

moet continu opgerekt worden

ik ben volop bezig
ik ken je al meer dan twintig jaar
en hier
hebben wij
het nog nooit over gehad
nee
gelukkig maar
pak mij eens vast
ik vind het ongelooflijk
zekerheden
zijn vervangen door
waarschijnlijkheden
allicht
dat is de kern
van de kwantummechanica
ja
okee
ik moet naar buiten
adam
het regent
daarom juist

adam

wat

ik weet het terug

wat

het liedje

the greatest thing

you'll ever learn

is just to –

is just to –

daarnet had ik het

17. je leeft

plots was je weg
    het was gestopt
    met regenen
kan je niet
wat langer
doorregenen dan
    nee zot
    ik ben god niet
ik geloof
in geen god
    maar in mij wel
ja
    ook nieuw
da's grof
ik geloofde wel in je
    zal wel
maar nu zou ik
uren met je kunnen praten

dat had ik vroeger nooit
je hebt gelukkig nog niet
tegen me lopen zagen
zoals toen
waarom zou ik
duùh
okee
gewoon
omdat je mij nu
niet écht ziet
hoe je in de zetel
hangt enzo
je hebt ook geen
smartphone meer
bij je tijdens het eten
wist je al dat ik rook
hanna
en van plan was
om stevig aan het drinken
te gaan
zit me niet zo te jennen
kan je er niet tegen?

nee

; -p

volgens je moeder

bestaan we uit sterrenstof

ja

klinkt als een sprookje

toch?

jij las altijd voor

uit astrid lindgren

dat was toen je moeder

op de intensive care lag

weet ik nog

karlsson van het dak

ja

het kereltje dat kon vliegen

een man in de beste jaren

van zijn leven

en net dik genoeg

net als ik

niemand geloofde

dat hij echt bestond

nee

jij zal nooit

kinderen krijgen

hanna

nee

dankjewel om me

daar attent op te maken

sorry

ik blijf voor eeuwig

een puber

o néé!

weet mama het

wat

van ons?

nee tuurlijk niet

nee

ons geheimpje?

ja

zeker?

hoe zou ik het haar

moeten zeggen

dit gelooft ze toch nooit
je moeder is iemand van de rede

hoewel

breng haar mee

kan dat

zal zij jou ook zien?

weet ik niet

ik weet het ook niet

zekerheden

zijn vervangen door

waarschijnlijkheden

zullen jullie

samenblijven

dat –

ik weet –

we moeten wel

hanna

wij moeten samenblijven

waarom

wie zal jou

anders in leven

houden?

het is onze plicht

plicht?

ja

om de leegte

te omvatten

te koesteren

die jij achterliet

ik ben hier

voor hoelang nog

zolang het blijft regenen

het moessonseizoen

stopt binnenkort

dat geeft ons

tot dan

ja

ja

heb ik je al

gezegd dat ik je –

wat

laat maar

wat

te melig voor jou

dacht het al

ja

je telefoon gaat

wat?

je telefoon

o sorry

typisch

ja sorry

kom neem maar op

ja

en vergeet mijn verjaardag niet

wat?

nee

tuurlijk

okee

ben weg hé

ja

hallo

nee

nee

nee

hanna

18. ze is dood

nikki

nikki

neem op

godver

nikki

opnieuw

godver

lee

hello

is nikki around?

no?

well tell her it's me

I've been trying to –

no?

then get her out of the lab

now

jesus

adam

wat is er

ik kan hier niet zomaar

het is hanna

ze is –

wat

nee niet zij zelf

natuurlijk

maar ik –

ik was helemaal –

en toen kreeg ik telefoon

over een onbetaalde factuur

en er zat een mail

in mijn inbox

een factuur

adam

een factuur

van de ambulance

nu nog

nikki

ik had een gevoel of ik

en toen

hield ik het niet meer

je moet nu komen

dat gaat niet adam

ik zit in het lab

ik heb een meeting

je moet nu komen

godverdomme adam

het gaat niet

ik kan hier niet weg

bel me straks

(ze legt op)

nikki

ze is dood nikki

19. denken & tegen- denken

godverdomme
wat was dat adam
je haalt me
godverdomme
uit een meeting
in het lab
voor een simpele mail

het was

de ambulance

nikki

ik weet het adam

moet je me daarvoor bellen

kan dat niet wachten

ze komen na zeven maanden

met een factuur

dan kan het toch wel wachten
tot ik thuis ben
daar ging het niet om
ik heb de hele dag
niet meer kunnen functioneren
dan was je dus beter
wel naar huis gekomen
doe niet belachelijk
dan was je er tenminste
geweest
voor mij
o krijgen we dit weer
jesus
ik heb je nodig nikki
je werkt te veel nikki
je spreekt te weinig
je neemt te veel pillen
nog iets
wie doet er nu belachelijk?
wel jou gaat het allemaal goed
dat is duidelijk
mij gaat het helemaal niet goed

daar belde ik net voor
waarom geef je me dan altijd het gevoel
dat je gelukkiger bent
alleen
als ik er niet ben

jesus nikki
jij hebt herinneringen
jij droomt van haar
jij praat met haar
ik voelde mijn benen niet meer
godverdomme adam
ik stond de hele fucking middag
te trillen op mijn benen
ik zat terug in die ambulance
met haar naast me
ze leefde nog adam
en nu sta ik daar
ik had nog een board meeting
deze middag
die heb ik afgezegd
zonder reden

waarom

welke reden moest ik opgeven
we hebben een factuur gekregen
ohoh!
dat ik je nodig had
jesus man
dat je kind dood is
ons kind is dood
dat had je kunnen zeggen
ze weten niet eens
dat wij een kind hebben
adam
en waarom niet
ik moet een bedrijf leiden
van 4500 man
hoogopgeleide wetenschappers
van over de hele wereld
die hier het beste van zichzelf –
het gaat over heel veel geld
miljoenen
geld
ja geld
en banen

en onderzoek
dat misschien mensenlevens redt
ik kan dat niet allemaal
op het spel zetten
voor één namiddag?
als mijn beleid
mijn prestaties
afhangen van mijn
humeur
je humeur?
van mijn gemoed
van mijn gevoel
mijn emoties
dan kan ik deze job niet doen
ik kan niet zwak zijn
ik mag niet hulpbehoevend –
je kan
godverdomme
deze job
alleen maar doen

omdat je kind dood is

nikki

omdat je geen kind meer hebt

ja

ja?

ja adam

dat weten we

allebei

waarom

zwijg je haar

godverdomme

dood

is ze nog niet

dood genoeg

daarom zijn we net

thuis weggegaan

nikki

omdat mensen

haar doodzwegen

we zijn thuis weggegaan

omdat we niet

elke ochtend

en elke avond

langs die trap

konden lopen

jij net zomin als ik

sorry

het is niet eerlijk

van me

dat had ik niet moeten –

het is de waarheid

ja

het is godverdomme de waarheid

sorry

zolang hanna leefde

zou ik er nooit over gedroomd hebben
om deze job te doen
dat weet je

ja

en ik heb mezelf
vervloekt
in die ambulance
adam
omdat ik zolang
geen kind heb gewild
omdat mijn onderzoek
omdat mijn carrière
moest voorgaan
al mijn vriendinnen
hadden al kinderen
en ik wou er geen

ik ben niet gemaakt
voor kinderen

dat heb ik heel vaak gedacht

ik vond zwangere vrouwen

lelijk

ik vond mezelf

lelijk

toen ik zwanger was

ik was slechtgezind

ik hield water op

ik was misselijk

ik heb me zolang afgevraagd

of we wel de juiste beslissing

hadden genomen

en nu had ik eindelijk

een kind

en lag ze naast me

in die ambulance

dood te gaan

het voelde alsof het

mijn straf was

adam

het is mijn schuld

dat ze dood is

zeg dat niet

het is –

het was een ongeluk

dominique

en jij had ze in jouw armen

daar onderaan de trap

niet ik

jij

jij was er eerst

jij was het snelst

jij had het eerst wat gehoord

jij was het eerst ongerust

jij probeerde iets te doen

jij

jij

jij

niet ik

en ik haatte je erom

ik stond erbij

en ik keek

zo is het niet gegaan

nikki

ik had niks adam

ik was alleen

kon alleen maar kijken

hoe jij haar vasthield

ik zag hoe haar gezicht blauw werd

en ik kon niks doen

ik stond daar maar

te staan

je zei alles twee keer

wat

je zei alles twee keer
alsof het tot jezelf
moest doordringen
dat weet ik niet meer
en nadat jij alles
herhaalde
drong het ook pas
tot mij door

ik zei
ze wordt helemaal blauw
ze krijgt geen adem meer
die is hier aan het stikken
probeer haar dan te beademen
probeer haar dan te beademen
zei je
twee keer
en toen drong pas door
dat ik het ook
werkelijk
moest doen

haar tong
zat in de weg
dik
tussen haar tanden
haar kaken
in een soort van klem
ik moest ze open wrikken
het was
alsof ik een ballon opblies
FFT FFT FFT
zo
voelde ik haar longen
opengaan
    dat jij wist
    hoe je dat doet
ik had geen idee
ik deed maar wat

om haar niet te moeten lossen
ik wou ze bij me houden

ik

niet jij

dat dacht ik ook

net als jij

het was

of ik continu

vooruitspiegelingen maakte

zodat ik later zou kunnen zeggen

ik had ze in mijn armen

ze stierf toen ik ze vasthield

dat maakte mijn verdriet

groter

belangrijker

dan welk ander verdriet ook

ter wereld

dan het mijne

ja

haar vasthouden

gaf mij de vrijgeleide

om niets anders te moeten doen

ik kon niet anders

zie je wel

ik heb hier een stervend kind
in mijn armen

ik heb nooit zo snel gedacht
als toen
in die paar minuten
de neurotransmitters
gingen hun gang

en ik was vooral
met mezelf bezig

niet mijn kind
niet mijn kind
jij zei het
twee keer

en ik schaamde me ervoor

maar ik dacht
net hetzelfde

niet mijn kind

maar wiens kind dan wel?

ik zat daar

als een piëta

met mijn kind op schoot

mijn broek

nat van haar pis

dit is het dus

dacht ik

dit is het dus

ze is dood

mijn kind is dood

ik heb een dood kind

kijk mij

ecce homo

ocharme ik

het drama waar ik

naar verlang

naar op zoek ben

om mijn leven kleur

en glans te geven

voltrekt zich nu

dit is het dus

een onbeschrijflijk gevoel

van lafheid

overviel me

lafaard

ik heb het al opgegeven

blijkbaar

ik ben alleen bezig met

mezelf

mijn eigen verdriet

terwijl de seconden wegtikken

ik stelde mezelf

godverdomme

de vraag

of ik erover zou schrijven

daar

op dat moment

ze leefde nog

ze lag nog in mijn armen

nikki

ik betrapte mij erop
en voelde mij een egoïst
de hele tijd
flitsten de neurotransmitters
langs mijn synapsen
onmiddellijk mijn gedachten corrigeren
denken en *tegenderenken*
het is te laat
ze is al dood
nee lafaard
niet opgeven
doe iets nu
weer wanhopig worden
en opnieuw corrigeren
denken en tegenderenken

ik had het gevoel
dat bij mij
alles
bevroor
dat daar al
op dat moment

alles tot stilstand
was gekomen
een dag zonder morgen
ons leven was voorbij

waar bleef die ambulance zolang?
en weer
beademen
pompen
ik ben nog niet klaar
met dit kind
we zijn niet in het reine
met mekaar
niet jij
dacht ik
hanna
niet jij
we hadden zoveel ruzie
de laatste maanden
om je balorig
en wispelturig gedrag
het bloed kon je onder onze nagels

uithalen
je wist perfect
waar alle knoppen zaten
je trok alle registers open
nu flik je het me niet
van in mijn armen
dood te gaan
niet jij
niet nu
komaan
beademen
pompen
pompen
pompen
niet jij
niet nu
we trekken over alles een groot kruis
hanna
alle strubbelingen
zijn voorbij
toch?
pompen

kom

ik zie haar graag nikki

ja

en jou

ja

wij hebben

een goeie band

nikki

zelfs al werd die door ons kind

grondig in de war gestuurd

en nu

na al die maanden

heb ik weer het gevoel

dat ik dit alles

alleen samen met jou

heb beleefd

en

tegelijkertijd

ben ik één brok

ongrijpbare

eenzaamheid

ik weet niet meer
hoe ze haar
van de verdieping
in de ambulance kregen

ik dacht alleen

dit is mijn straf

de hele rit
naar de spoed
naast haar

ik heb nooit echt een kind gewild

en nu nemen ze mij haar af
dit is mijn straf
die eerste uren in die box
op spoed
dit is mijn straf

in de wachtruimte
buiten het OK
in de ontvangstruimte
waar ze het nieuws
kwamen brengen
dit is mijn straf
dit is mijn straf

waarom

zijn wij zo hard

voor onszelf

en die chirurg
die zijn medeleven kwam betuigen
hij was bezweet
had nog dat gekke kapje op
hij gaf ons geen hand
en troonde ons dat kamertje in

we hebben hard ons best gedaan
en het doet me veel pijn
u te moeten zeggen dat –

dat weet ik nog

dat hij dat zei

dat trof me

het doet me veel pijn

u te moeten zeggen dat –

en dan die pauze

rot toch op man

met je pijn

zij

zij heeft pijn

wij

wij hebben pijn

doe godverdomme je job

zeg waar het op staat

en flikker op met je pijn

zo aanmatigend

vond ik dat

alsof hij bij ons

troost

kwam zoeken
hij bij ons
terwijl intussen
thuis
voor hem
een heerlijk maaltje
werd bereid
in afwachting van zijn thuiskomst
het wordt wat later schat
godverdomme
wat zouden wij vinden thuis
een plas urine
onderaan de trap
en bloedsporen

(stilte)

ze zag er zo dood uit
adam
ja
zo gek
haar huidskleur was anders
ja

meer

beige

ofzo

ja

toen hadden ze haar

organen

al weggenomen

ja

ik heb me al die tijd

al afgevraagd

hoe die kinderen

zouden heten

vier waren het er

wat

vier kinderen

zijn het

dat weten we

meer niet

nee

ik hoop

dat het ze gelukt is
wat
te overleven
ja
dat moet wel
stomme trap
ja

ik had haar niet mogen
optillen
nee
dat wist ik niet
nee
of misschien wist ik
dat ergens wel
maar in een reflex
ze zeiden dat dat
uiteindelijk
geen rol heeft gespeeld
nee
dat zeiden ze
ja

adam

ze is domweg

van de trap gevallen

uitgegleden

op haar sokken

miljoenen pubers doen dat

elke dag

ja

het is niet eerlijk

nee

ik heb al je berichten gezien

wat

aan haar

op haar profiel

hoe

ik heb lee gevraagd

haar account

te kraken

haar inlogcodes

waarom?

ik moest zeker zijn

waarvan

dat ze niet iets doms
had gedaan
dat ze niet ergens
aan iemand
een briefje had gestuurd
ik heb alles uitgepluisd
adam

er was niks
of beter
er was veel
maar niks ergs
ze was gewoon

een meisje van veertien

met veel vriendinnen

die haar missen

en haar nog dagelijks

berichtjes sturen

ik lees ze allemaal

alleen zo overleef ik het

ook die van jou

je bent zo lief

adam

nikki

het moet regenen

wat

regen

ik heb de regen nodig nu

Gesprek met de regen ging bij Het nieuwstedelijk in
première op 30 mei 2018 in C-mine cultuurcentrum, in
Genk

Spel: Tom Van Bauwel & Sara Vertongen

Regie: Stijn Devillé

Muziek: Gerrit Valckenaers & Geert Waegeman

Video: Walter Verdin

Dramaturgie: Els Theunis

www.nieuwstedelijk.be

Stijn Devillé (1974) is theatermaker en directeur van theaterhuis Het nieuwstedelijk (Leuven, Hasselt, Genk). Hij studeerde Romaanse letteren en theaterwetenschap aan de KU Leuven en de Université d'Avignon en toneelregie aan het RITCS (Brussel). Met zijn gezelschap Braakland/ZheBilding won hij in 2011 de Cultuurprijs voor de Podiumkunsten van de Vlaamse Gemeenschap en de Tweejaarlijkse Cultuurprijs van de KU Leuven. Zijn stukken worden vertaald in het Engels, Frans en Duits en werden meermaals (internationaal) genomineerd en bekroond. Voor *Hitler is dood* ontving Devillé de Taalunie Toneelschrijfprijs 2009. *Leni & Susan* kreeg in 2015 de PublikumsPreis van de Internationale Stückemarkt Heidelberg (D). In 2017 werd de trilogie *Hebzucht, Angst & Hoop* gelauwerd met de Vijfjaarlijkse Prijs voor Podiumteksten van de Koninklijke Academie voor Nederlandse Taal- en Letterkunde

www.stijndeville.be

Toneelwerk

Gesprek met de regen – 2018

Groupe Diane* – 2016

Hoop* – 2015

Leni & Susan* – 2014

Angst* – 2013

Hebzucht* – 2012

Hitler is dood* – 2009

Zoon – 2006

Lev* – 2004

In Shatila – 2003

La Dissection d'un Homme Armé* – 2002

Mitrajet – 2001

Variaties – 1995

Samen met Adriaan Van Aken:

Burgerman – 2006

Immaculata* – 2004

Kaspar* – 2003

Vertigo – 2001

*Deze teksten verschenen in de reeks van
De Nieuwe Toneelbibliotheek (# 21, 64, 65,
113, 115, 156, 201, 234, 295, 369 en 444)

* Teksten verschenen bij De Nieuwe
Toneelbibliotheek

